

Jim Planey från Chicago

I gammelmormor Emmas fotspår på Öland

- Gullan Olsson -

Början av december 2015 fick jag ett mail från Jim i Chicago. Han hade sitt släktträd på Ancestry och behövde nu hjälp med den svenska grenen. Slakten var internationell. Mormor var född i Belfast, farfar var född i Litauen, mormors mor var född i Sverige och hustrun hade sina rötter i Italien.

Mormors mor hette *Emma* och var född i Kalmar. Hon hade lämnat Kalmar före 1890 då äldsta dottern var född detta år i Belfast. Detta var allt Jim visste. Jag svarade att jag behövde fler uppgifter om jag skulle kunna hjälpa honom. Tiden gick och jag glömde bort mailet.

En månad senare återkom Jim. Nu hade han fullständiga namn och födelsedata. Hon hette *Emma Carolina Larsdotter* och var född 1863 i Karum nr 2, Högsrum på Öland. Då kunde jag sätt igång och forska i rötterna bakåt. Alla fanns på Öland; Högsrum, Råplinge, Långlöt och Bredsättra.

Jim hade börjat planera sin resa till Kalmar och Litauen och hade tänkt resa oavsett om jag hittat Emmas ursprung eller inte. Hustrun skulle vara i Frankrike i fem veckor och då skulle det här bli hans resa för att senare sammanträffa med hustrun i Paris. I mina försök att hitta nu levande släktingar, stötte jag på en familj som var bekant i Bredsättra som också engagerade sig i besöket och informerade slakten.

Den långa släktresan började i Belfast den 7 mars 2016. Där fanns ingen gravsten över makarna Foster och därför ska Jim nu ordna att en sten med namnen på alla i familjen kommer på plats. Släktgården i Belfast fanns inte kvar, men det blev ett besök hos en "third cousin". Nästa stopp blev London där Jim skulle kolla upp vissa saker, men hittade inget. Resan gick vidare till Amsterdam, Stockholm och slutligen Kalmar.

Eftersom Emmas amerikaresa startade i Skogsby, Torslunda, hade jag planerat in vårt första stopp där. Emma hade några år varit piga hos kantorsfamiljen Rosén i Skogsby. Här kunde jag visa skolan, prästgården och kyrkan. När Emma hade fått sin flyttattest i prästgården skulle hon ta sig vidare till hamnen i Färjestaden. Så gjorde vi också.

Att se den betydligt modernare färjan i Färjestaden gjorde stort intryck på Jim. När Emma var fyra år drunknade fadern Lars Johan Jonsson i Söderhamn och nu, 25 år gammal, stiger Emma ombord på färjan för att aldrig komma tillbaka. Emma kom till Philadelphia, träffade sin blivande make på samma arbetsplats och de beslutade att bosätta sig på Irland. Fyra döttrar föddes och 1908, 45 år gammal avled Emma. Änklingen gifte snart om sig med en änka som hade fem barn och barndomen blev inte lycklig för Emmas döttrar. Jim hade föreslagit att ta med sin mormor och besöka Belfast. Han fick ett bestämt Nej! till svar och "dit vill jag aldrig mer komma tillbaka."

Vårt nästa stopp på Öland blev hos en "sixth cousin" Himmelsberga. I den här gården var Emmas farmor född. Här blev det rundvandring med fotografering av gamla bilder i gården

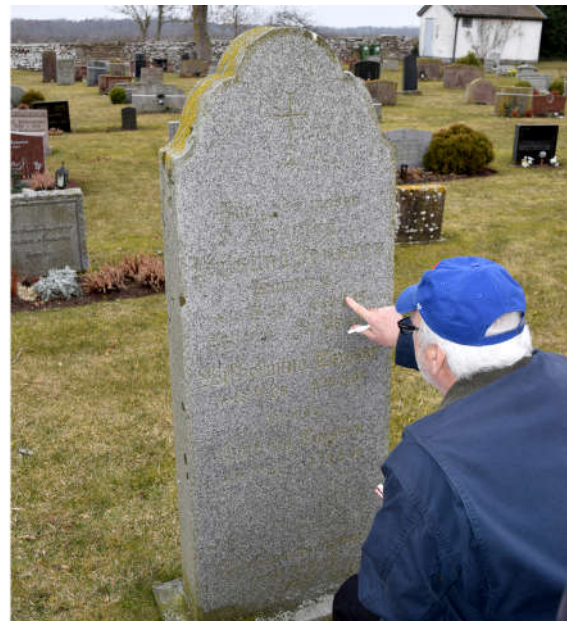

Besök vid Torslunda kyrka.

och Jim började sin utdelning av presenter till alla släktingar nämligen blå baseballkepsar från Chicago. Jim berättade för alla att laget aldrig vinner, men vi älskar dem ändå!

Nu satt åtta personer och väntade på oss i Bredsättra och vi måste vidare. Kaffebordet var dukat med smörgåsar också och Jim tyckte ju att nu gjorde han verkligen bort sig. Han gjorde en sandwich med två brödskivor och såg att vi andra bara tog en skiva bröd. Jims hustru som fick rapport om detta senare, sa; att det förstår du väl att detta var ett ”smorgasbord”. Den här dagen avslutades med en trevlig middag i Kalmar.

Nästa dag stannade vi först till vid Högsrums kyrka och där kunde Jim se en högrest gravsten som var rest till minne av Emmas mor och Emmas ogifta syster och bror. Alldeles bredvid fanns gravstenen över Emmas bror nämndemannen Walfrid Larsson som släktingarna i Bredsättra och Högsrum härstammade ifrån.

Jim vid sina förfäders gravsten i Högsrum.

Nästa besök blev i Karum nr 2 där tre släktingar väntade och där Emma var född i något av gårdshuset. Nu hade det ordnats fram en nyckel till kyrkan och vi körde tillbaka dit. Åketorp nr 1 i Råplinge var gården där Emmas mor var född. Vid kontakt där med hembygdsföreningen fick vi veta att vid gårdens plats i radbyn fanns endast ett hus kvar på tomten. Men vi fick träffa en person vars far gjort en modell över hela byn Åketorp som han mindes den från när han var barn. Ett fantastiskt arbete gjort i papp med hus, ladugårdar, brunnvippar och träd naturtroget avbildade.

Råplinge kyrka skulle snart ha musikmässa och här kunde Jim höra skönsång från kyrkokören som övade och klockornas klang från kyrktornet när vi gick därifrån. På vägen tillbaka till Kalmar blev det ett oplanerat stopp i Glömminge prästgård hos ytterligare en ”cousin”.

Tredje och sista dagen var avsatt till ett besök på Kalmar läns museum, Kalmar slott och en träff med en journalist från Ölandsbladet. Jim fick sedan några timmar egen tid för att begrunda och smälta alla intryck från sin släktresa i Sverige innan nya äventyr väntade i Litauen.

*Kalmar i mars 2016
go@bizon.se*